

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 32. Den 10de August 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redacturer, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Etatsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Kongivninger.

Under 19de s. M. er, igjennem det tyske Cancellie, udfærdiget en Retsanordning for de adelige og andre Dømmere havende Godser i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, af følgende Indhold. Hs. Majestæt har, under de nu forandrede Forhold imellem de adelige Godfers Besiddere, i fornavnte Lande, og Godfernes Underhørende, fundet det nødvendigt, i Henseende til Dømmerettens Udøvelse paa disse Godser at foreskrive nogle nærmere Bestemmelser, for, saa meget muligt, at fremme en upartist Retspleies hurtige og sikre Gang. Hs. Majestæt befaler derfor, som følger. 1) De Doms

meret havende Godseiere bestikke herefter, ligesom for, Retsbestyreren, hvis Valg hvergang indberettes til Overdi-
casteriet, og, naar det befindes lovmessigt, af Hs. Majestæt umiddelbart stadfæstes. 2) Enhver Retsbestyrer, som ei allerede er i Eed tagen, skal, efter Lovene ind-
sende sin Eed, førend han tiltræder sit Embed. 3) Ingen kan til Retsbestyrer bestikkes, naar han ei har de lovmessige Egenheder, som overhovedet til et Dommer-
embedes Beklædelse udfordres. 4) Ingen Retsbestyrer maa herefter drive Advocaturforretninger. Kan de, nu som Retsbestyrere ansatte Over- og Landrets-Advocater ee det tilladt, tillige at beholde deres Over- og Landrets Praxis. 5) Hs. Majestæts Embedsmænd kunne, med Allerhøiøstsammes Tilladelse, ansættes som Retsbestyrere, naar det for Forretningerne fra begge Sider er uskadeligt. 6) Under samme Betingelse maa en Retsbestyrer forvalte Dommeret paa flere Godser. 7) En saadan Retsbestyrer skal føre Dommeretten for hvert Gods for sig, og holde særskilte Protocoller for hvert Gods. 8) Ønsker en Godseier at fritages for Dommeretten paa sit Gods eller en Deel deraf, saa vil Hs. Majestæt, paa hans nærmere Ansøgning, efter Omstændighedernes Beskaffenhed, tillægge een af sine Dommere eller Embedsmænd Samme, uden Omkostning for Godseieren. 9) Flere Godseiere kunne for deres til hverandre støbende Godser constituere en fælles Ret; men de maae forud, med Ind-
sens

sendelse af deres Forening, udvirke Hs. Majestæts Tilladelse dertil. Naar denne er given, saa er en saadan Indretning at betragte, som vedvarende, og kan siden ikke, uden Hs. Majestæts Tilladelse, forandres. 10) Naar intet af de i §. 5. 8. 9. nævnedes Tilfælde indtræffer, skal der for ethvert Gods ansættes en bestandig Retsbestyrer. 11) Godseieren skal hvergang strax til Overdicassteriet indberette Justitiariatets Ledighedsbetænkning, og derhos anmelde, hvo der er constitueret til Retspleiens interimistiske Forvaltning. Naar denne Anmeldelse er gjort inden 3 Uger, skal han derfor betale en Pengestraf af 50 Rdlr. 12) Til Retspleiens interimistiske Forvaltning kunne alene tilbørligen prøvede Retslærde constitueres, hvilke, med Anmeldelsen af deres Constitution, skulle indsende deres Eed. 13) Inden 8 Uger efter Retsbestyrerembedets Ledighedsbetænkning skal Godseieren for Overdicassteriet nævne den af ham valgte Retsbestyrer; forsommer han dette, sætter Overdicassteriet ham en Frist af 4 Uger; lader han ogsaa denne gaae hen ubrugt, har han for denne Gang tabt sin Valgret. Hs. Majestæt vil da umiddelbart udnævne Retsbestyreren, hvem Godseieren skal udbetale en passende Løn. 14) Den engang valgte, af Hs. Majestæt stadfæstede, Retsbestyrer kan Godseieren ei igjen afskedige. 15) De af Hs. Majestæt stadfæstede Retsbestyrere ansees som Hs. Majestæts Embedsmænd, og nyde, under lige Omstændigheder, lige Ret.

tigheder med Hs. Majestæts andre Embedsmænd. 16) Ingen Retsbestyrer maa tillige paatage sig en Huus- eller Gods Officiants Forretning. 17) Retsbestyrerens Løn skal, efter Forening med Godseieren, i hans Bestalling usoranderlig bestemmes; ogsaa skulle de samtlige Rettensgebyrer tillægges ham. 18) Ved Anmædelsen om den valgte Retsbestyrer skal tillige vises, at han, naar han ei allerede staaer i Hs. Majestæts Tjeneste, overhovedet aarligen nyder en Indkomst af i det mindste 500 Rdlr., med Indbegreb af Løn og Rettensgebyrer af det Justitiariat, som af ham overtages. 19) Retsbestyrerne besørge alle judicielle og extrajudicielle Retsforretninger, samt alle til Civil-, Politie- og Criminal-Dømmeret henhørende Handlinger paa Godserne, efter Lovens Forfæst. 20) Naar Retsbestyreren selv ved en Retsfag har Interesse, eller et Partie forebringer lovlige Indvendinger imod ham, skal paa Foranstaltning af Overdicastriet, en af Godseieren foreslaaet Naboeretsbestyrer være pligtig til i hans Sted at holde Retten, uden derfor at nyde andet, end fri Befordring og de i Sporteltaxen fastsatte Gebyrer. 21) Fra Retsbestyrernes Kjendelser og Foranstaltninger appelleres respective til vedkommende Over- og Landsretter, og suppliceres til Overdicastrierne eller den i Landsrettens Sted trædende Quartaltret. 22) Hs. Majestæts Forfrister af 25 Juli 1781, i Henseende til Behandling for Fremtiden af ubetydelige

Sager, som angaae blot 10 Rdlr. og derunder, og ligvide, paa aabenbar Haand og Seigl beroende Sager, extenderes hermed, under den i §. 21 gjorte Bestemmelse, ogsaa til de adelige Districter. 23) Søvrigt beholde Godseierne, herefter som tilforn, Udøvelsen af Øvrigheds Magten og Politiets Forvaltning, forsaavidt ingen Retsfremførd derved finder Sted. De skulle deraf for tilbørligen sørge for Hs. Majestæts Befalingers og Foranstaltningers, samt Rettens Kjendelsers, Bekjendtgjørelse og Fuldbyrkelse, og hævde alle Pengebøder, om hvilke intet særegt er foranstaltet. 24) Godseiere bestikke Formyndere, kræve Regnskab af dem, og have overhovedet at opfylde alle Overformynderne, efter Lovens Forskrift, paaliggende Forpligtelser. Ogsaa ere de, under Overdicafteriernes og Lands- og Qvartal-Rettens Overopsyn, lige Ansvar underkastede. 25) Alle Rettens Deposita overleveres fra Retsbestyreren til Godseieren. 26) Retsbestyreren er udelukkende forpligtet og besat til, at forfatte alle Contracter, som angaae Tingenes Ret. 27) Han fører ogsaa Gjælds- og Panteproto- collerne for Godserne, samt de dertil hørende Bøger og andre Contract-Protocoller, og sørger for deres sikre Bevaring i sin Bolig. 28) Ved alle judicielle og extrajudicielle Handlinger skal Protocollen føres i den Orden, hvori de enkelte Forretninger foresalde.

(Slutningen følger.)

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet.)

19. Den derpaa følgende Dag samles hver Examensdeputation for sig, for at affatte en endelig Censur, hvori ikke blot Characteren for de Kundskaber, der ere forbeholdne den mundtlige Prøve, fastsættes, men ogsaa den, der er tillagt de skriftlige Udarbejdelser i Latin og i Historie, med Hensyn paa de senere mundtlige Prøver, efter sættes Overlag, endeligen bestemmes; herpaa bliver hver Specialcharacter indført i det trykte Schema, som indbefatter samtlige denne Examens 12 Rubriker, ved Siden af den Examineredes Navn, under Rubrikerne for de enkelte Sprog og Videnskaber, hvori han har underkafet sig den skriftlige eller mundtlige Prøve, eller begge tillige; denne af Examensdeputationen underskrevne Originalcensur sendes, uden at deraf udtrages nogen saakaldet Hovedcharacter, til Decanus i det philosophiske Facultet; tillige besørger Deputationen en Udskrift af de Specialcharacterer, der angaae hver Examineret især, i Form af et academisk Testimonium, hvilken Udskrift, ligeledes undertegnet af samtlige Medlemmer, sendes til Rector Universitatis.

20. De, som ved den skriftlige Prøve, endog blot i een af de to Rubriker: dansk Stil og Latin, tilfjendes Characteren Maadelig, eller i den Rubrik: latin Stil, Characteren Slet, skulde, saasnart Censuren

ren over de fristlige Prøver er tilendebragt (§. 16), privatim underrettes om Deputationens Dom, at de for denne Gang ikke kunne stedes til den mundtlige Examen, og derhos meddeles dem det med deres Omstændigheder meest passende Raad, hvorledes de bør indrette deres Studia, for at kunne, med Haab om en bedre Character i disse Rubriker, fremstille sig til næste Examen. Men de, som ved den i 19 §. omtalte Censur, endog blot i een af de Rubriker: Religion, Geographie, Historie, tilkjendes Characteren Maadelig, og isald de, efter §. 3. e. ligeledes skulle examineres i det Græske eller istedet derfor i de tvende nyere Sprog, eller efter §. 17, c. ogsaa i det Hebraiske, i nogen af disse Rubriker erholde fornævnte Character, ere forpligtede til, at underkaste sig en overordentlig Examen, der for dem skal ansættes i næste April, og derved i bemældte Sprog eller Videnskab at aflægge en fristlig eller mundtlig Prøve med forbedret Character, inden de kunne have Afgang til, at nyde noget academisk Beneficium, eller at indstille sig til den anden academiske Examen, eller siden til Embeds-Examen. Have de i mere end tre af disse Rubriker tillige erhholdet Characteren Maadelig, eller og blot i een af disse erhholdt Characteren Slet, eller endogsaa ladet eet af de dem efter denne Anordnings Bydende forelagte Spørgsmaal eller Opgaver være aldeles ubesvaret, bør de i næstfølgende Examen artium

i dis.

i disse Sag paa ny underkaste sig den offentlige Prøve, paa hvis Udfald deres Afgang til academiske Beneficia, eller til den anden academiske Examen, eller i Tiden til Embeds-Examen, vil beroe. Om disse Forpligtelser underiettes Vedkommende, efter at Censuren er til Ende, af den Deputation, de ere examinerede under; og Anmeldelsen om, at dette virkelig er skeet, sendes, tillige med Originalcensuren, til det philosophiske Facultets Decanus, der har at indføre den i Facultets-Protocollen.

(Fortsættelsen følger.)

Offentlig Foranstaltning.

Hs. Majestæt har, paa Finants-Collegiets allers underdanigste Forestilling, ved allerhøiest Resolution af 26 Juli d. A. befalet, at Oppebørselen af den Contribution, Extra- og Rangskat, Afgift af Besiddelse, Nytt og Brug, Bygnings-Afgift, Afgift af Collateral-Arv, som i Hertugdømmene svares af alle adelige Godser og Klostere, skal besørges af en egen Kasserer, som maanedlig afleverer de oppebaarne Summer til Hovedkassen. Denne Kasserer oppebærer ligeledes Kvartalprocentkatten af de adelige, Klosterlige, samt nogle Cancelliegodser, saavelsom Diigkasser-Pengene.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af, at en Sørenskriver ikke troede, at Fogdens Udmeldelse af Vidner ved Auctions-Forret-

nin-

ninger var fornøden, og at Fogdens Paastand paa Betaling i denne Henseende ikke var hjemlet, har Cancelliet, under 1ste Juni d. A., tilskrevet Amtmanden over Nordlandenes Amt, at, da det ansees ligesaa nødvendigt, at der, ved Auctions-Forretninger, er 2de Vidner nærværende, for at kunne bekræfte Rigtigheden af hvad sammesteds passerer, som at der ved Underretterne i samme Hensigt skal være Laugrettesmand tilstæde, og Sportel-Reglementet af 11te Juni 1788, 2den Afdeling §. 14, i Almindelighed hjemler Fogderne Ret til, mod den derved fastsatte Betaling, at udnævne Mand til Forretningen, hvor 2de eller flere udfordres, uden at gjøre nogen Undtagelse i Henseende til, om Sørenskriveren eller Fogden afholder disse Forretninger; saa følger heraf, at Fogderne alene ere berettigede til at udvælge Mand til Vidner ved Auctions-Forretninger, og at de derfor bør nyde den ved foranstøt §. i Sportel-Reglementet bestemte Betaling.

Under 6te d. M. ere samtlige Over-Øvrigheder i Norge fra det danske Cancellie blevne tilskrevne saaledes.

N. M.

Med Circulair-Skrivelse af 7de Juli f. A. er det paalagt Districts-Dyrlægerne i Norge, hvor disse findes, at afholde de Forretninger, som maatte ansees fornødne til at oplysse hvorvidt Bedkommende, der søge Erstat-

statning for Heste, som formedelst smitsom Sygdom ere blevne ihjelskudte, hertil kunne i Overeensstemmelse med Placaten af 20de December 1793, ansees berettigede eller ikke.

Denne Bestemmelse har foraarsaget, at følgende Spørgsmaale for dette Collegium ere blevne opkaastede:

1) hvad en Dyrlæge, foruden Skyds, bør nyde for deslige Forretninger;

2) hvad Mændene, som kaldes til saadanne Forretninger, bør have for deres Reise og Umag;

3) om Dyrlægen selv kan tilkalde Mænd til Forretningen, eller om han enten af Fogden eller Lehnsmanden skal forlange samme udnævnte, og om disse derfor bør tilkomme noget, og da hvorm meget;

4) om Dyrlægen tilligemed Mændene skal inden Tingbeedige deres Forretninger, og hvad saavel han som Mændene i saa Tilfælde, bør tilkomme for Reise til Tinget med videre.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet, efterat Man om denne Sag har korresponderet saavel med det kongelige Rentekammer, som Forstanderen ved Veterinærskolen her i Staden, Professor Viborg, til fornøden Efterretning og Bekjendtgjørelse for Vedkommende tjenstligst mælde:

ad 1° mum, at en Dyrlæge, foruden Kristskyds, bør for de omhandlede Forretninger nyde 48 Sk. dagligen i Diætpenge, som lignes paa Almuen;

ad

ad 2 dum, da de Mænd, som kaldes til deslige Forretninger, bør være nogle af dem, som ere nærmest boende ved Rekvirenten, og disses Møde i saa Henseende maa ansees som et Ombud, kan de ingen Godtgjørelse derfor vente tilstaaet;

ad 3 tium, Dyrlægen kan selv tilkalde Mænd til at overvære Forretningen, om disse godvilligen dertil ere at formaae; hvis ikke, bør dette stee af Fogden, men i ingen af Tilfældene kan Godtgjørelse ventes;

ad 4 tum, da Cancelliet af Forstanderen ved Veterinærskolen her i Staden, Professor Viborg, er blevet underrettet om, at de fra bemældte Veterinærskole hidindtil dimitterede Dyrlæger ikke ere blevne tagne i Eed, anseer Man det for det første nødvendigt, at saavel Dyrlægen, som de tilkaldte Mænd, inden Tingene beedige deres Forretninger.

Og har dette Collegium i øvrigt foranstaltet, at saavel de allerede boefatte, som de for Eftertiden fra Veterinærskolen dimitterende Dyrlæger aflægge en saadan Eed (hvoraf herved lægges et Exemplar) at de Forretninger, som de siden maatte afholde, derved faae en saa tilstrækkelig fidem, at ingen videre Beedigelse i Henseende til ovenansførte Forretninger er nødvendig.

Til Slutning maae Cancelliet anmode Dem at gjøre Dyrlægerne i det Dem anbetroede District opmærksomme paa, at de, ved de af dem optagende Synsforretninger

ger over Syge eller formedelst smitsom Sygdom dræbte Kreaturer bør nøie beskrive Sygdoms Tilfældene hos de levende, og alle de Mærker, som kunne lede til Kundskab om de dræbte og obducerede Kreaturers Sygdoms Tilstand, medens de vare i Live, samt tillige angive den Vardie, det synde Dyr kunde ansees at have havt.

Til Qvarantaine: Indretningen i Christianssand er den 14 f. M. indkommet:

Skibet, Kronen, fra Bremen, ført af Skipper Daanker, kommet fra Charlestown i Syd-Carolina med en Ladning Tobak, Riis og Huder, bestemt til Barel og afslidt fra Jahde. Det er underkastet 40 Dages Løsnings-Qvarantaine.

Følgende i denne Tidende forhen mældte Skibe ere løste af Qvarantainen, nemlig:

1) Henriette, Skipper Johan Joh. Møller; 2) Sophie Magdalene, Skipper Ludvig Nielsen; 3) Geheimeraad Schack Nathlou, Skipper P. P. Taghelm, og 4) Dorothea, Skipper Michael Ping.

End videre er til Qvarantaine: Indretningen i Christianssand indkommet følgende Skibe:

1) Den 22de f. M., Omnia cum Deo, ført af Skipper Peter Møller, fra Glensborg, kommet fra Mallaga med en Ladning Salt, Vlln, Brændeviin og Frugtsaller, bestemt til Kjøbenhavn;

2) f. D.

2) f. D., *Providentia*, ført af Skipper Hans Decker, fra Altona, kommet fra Barcellona og Salou, med en Ladning Brændeviin og Rørkepropper, bestemt til Helsingør, Lybek og Kronstadt;

3) Den 23de f. M., *Freya*, ført af Skipper Hans Hiorth, fra Flensborg, kommet fra Cadix med en Ladning Salt, bestemt til Helsingør, og

4) Den 24de f. M., *Flangies*, fra Kjøbenhavn, ført af Skipper Jens Thuesen, kommet fra Trieste, bestemt til Kjøbenhavn med en Ladning Stykgods. Det har i Middelhavet havt Krydsere ombord.

Al disse Skibe ere de under No. 1 og 3 ommældte underkastede 14 Dages, og de tvende andre 4 Dages Observations-Quarantaine.

Skibet *Providentia*, Skipper Hans Decker, er løst af Quarantainen, ligeledes er det i denne Tidende forhen ommældte Skib, Carl Johan, Skipper Anders Nordberg, udløst af den samme paalagte Quarantaine.

Den 29de f. M. er Commandeur L. H. Fisker af det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium beordret at antage sig Commandoen over efterfølgende Fartøier, nemlig: Canoneer-Chalouperne Odense, Helsingør, Roskilde og Corsør, Canoneer-Jollerne No. 5 og 1, en Recognosceer-Barkasse og en Jager fra Bergen, som under hans Direction skulle prøves. Til

Ad

Adjutant hos ham er Second-Lieutenant Willemoes udnævnt, og til at føre Fartøierne efterfølgende Officerer, nemlig: til Chalouperne, Premier-Lieutenanterne de Witt, E. Krieger, J. N. Müller og Hagerup; til Jollerne, Second-Lieutenanterne Lorch og Bleugel og til Barkassen, Second-Lieutenant Thunboe.

Ved allernaadigst Resolution er det fastsat, at de udnævnte Biskopper for Aggershuus, Christiansands samt Lollands og Falsters Stift, maae ordineres førstkommande 10de Søndag efter Trinitatis, den 18de August.

Pebige Embeder.

Under det danske Cancellie: Byfoged og By-Privet-Embedet i Fridriksted paa St. Croir; Herreds-Privet Embedet i Ulsborg og Hind Herreder under Ringe- og Hjøbing Amt.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 30 Juli er Apothekersvend H. F. Schriver meddeelt Bevilling som Apotheker i Laurvig. Den 9 August er Fuldmægtig E. Lepper ansat til Fuldmægtig ved det første Secretariats Contoir under Kjøbenhavns Magistratur, og Copist N. Hostrup til første, samt Copist M. E. Hager til anden.

anden Copiist sammesteds; Archivarius og Fuldmægtig J. Wissing til første Fuldmægtig, samt Copiist H. J. Severin til anden Fuldmægtig, og Copiist J. Sætoft til første Copiist ved det andet Secretariats-Contoir sammesteds.

Under det tydske Cancellie: Den 26 Jull er Doctor Medicinæ C. D. J. Niemann udnævnt til Læge paa Den Fohr; Raadmand i Hadersleben, J. Bieth, i Raade, entlediget fra sit Embed; H. J. Harring i Husum confirmeret som valgt Raadmand der paa Stedet.

Under Generalitetet: Den 2den August er character, Premier-Lieutenant i Marine-Regm., S. S. v. Opitius, befikket til virkelig Premier-Lieutenant i samme; Student C. S. D. Pohnmann befikket til Second-Lieutenant i det nordre sjælandske Landv. Regm.; Capitain a la suite ved det holsteenske Landv. Regm., P. E. v. Hackhe, befikket til Compagniechef i Regimentet; Second-Lieutenant af det 3die jydsk Infanterie-Regm., L. v. Tost, efter Ansøgning, udtraadt af No. og sat a la suite ved bemældte Regm.; Indskrevne ved det kongelige danske Landkadet-Korps, J. v. Freisleben og H. J. D. v. Weldingh, befikkede til Kofkadetter ved Korpsen; den 4de Deputeret i det kongelige norske Generalitetss og Commissariats-Collegium, General-Auditeur Sommerhjelm udnævnt til 3die Deputeret i bemældte Collegium.

Under KenteKammeret: Den 2den August er Borgemeester og Byfoged N. Broch i Nykjøbing, som Landvæsens-Commisfær paa Falster, forundt Kammer-raads Rang, efter Rangforordningens 7de Klasse No. 2; Lieutenant ved Landværnet og Landmaaler H. Petersen udnævnt til Landinspecteur; Second-Lieutenanterne P. W. Horn ved Artillerie-Corpsen, G. C. Theiss ved det første jydsk Infanterie-Regiment og F. Fønss ved det første østre jydsk Landværs-Regiment, samt Eieren af Riiognorgaard i Amtet Gottorf, H. Petersen, udnævnte til Landmaalere.

Under Finants-Collegiet: Til Kassierer for de forhen i dette No. omtalte specielle Oppebørseler i Hertugdømmene har Hs. Majestæt, under 26de Juli d. A., udnævnt C. Schleich, Kassierer, Bogholder og Regnskabsfører ved Traveensalzer Salme; forhenværende Revisor ved den grønlandske Handel, N. Dollner, udnævnt til General-Revisor ved Lottoet i Kjøbenhavn.

Under Over-Bankdirectionen: Den 16 Juli er Bank-Commisfær Mau udnævnt til bestandig administrerende Bank-Commisfær; Justitsraad Bertelsen til Medlem af Bankens Realisations-Commission; Bogholder Busch til Revisor ved Banken, og Bogholder J. N. H. Wilkens til Secretair ved Over-Bankdirectionen.

Trykfeil.

No. 31. Side 495, Lin. 7 til Aggershuus Stift, læs: til Aggershuus og dermed forenede Aggers Sognekald i Aggershuus Stift.